

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-03-33917-חזן נ' חזן ואח'

בפני כב' השופט שמעון שר

אברהם חזן

תובעים

נגד

1. יצחק חזן
2. אביגיל גילה חזן

נתבעים

פסק דין

1
2 עסקינן בתביעת לשון הרע על רקע שירותי שמאות שנתן התובע לנתבעים וגביית שכר-טרחתו.
3 בהתאם להסכמת הצדדים מיום 19.01.11, יוכרע התיק על-פי סיכומים בכתב ועל-סמך החומר
4 המצוי בו.

5
6 התובע, שמאי במקצועו והבעלים של העסק "חזן אבי שמאות", העניק שירותיו לנתבעים והאחרונים
7 שילמו את שכר-טרחתו, סך של 1,328 ₪, בעבור שמאות רכב ועריכת חוות-דעת בהתאם.
8 ביום 10.01.10 פנו הנתבעים לתובע במייל וטענו כי חברת הביטוח של הרכב הפוגע השיבה להם סך
9 של 960 ₪ בגין עלות חוות-הדעת וכי הם דורשים ממנו כי ישיב להם את ההפרש בגין הסכום
10 ששילמו לסכום שהוחזר להם בפועל.

11 אציין כבר עתה כי הנתבעים, אשר עובדים בסוכנות ביטוח, טענו בעלמא שזהו הנוהל המקובל, אם
12 כי בוודאי שלא הוכח בפני נוהג מעין זה.

13 התובע השיב לנתבעים במייל והסביר כי לא נהוג להשיב שכר-טרחה שנגבה וכי הוא מוכן להעמיד
14 לרשותם ללא כל תמורה עו"ד שיפעל לגביית יתרת שכר-טרחת השמאי מחברת הביטוח. הנתבעים
15 בתגובה למייל זה בחרו להפיץ מייל, להלן הפרסום, בתפוצה רחבה בחברת הביטוח הכשרת הישוב,
16 עמה עובד בין היתר התובע.

17 הנתבעים נתבקשו על-ידי ב"כ התובע לפרסם הכחשה של הפרסום, אולם טוען התובע כי הנתבעים
18 לא הכחישו ולא תיקנו דבר בתוכנה, אלא התנצלותם לא היתה כנה והם חזרו על אותו המסר שניסו
19 להעבירו במסגרת המייל הראשון.

להלן הפרסומים :

20
21
22
23 ביום 11.02.10 שלחו הנתבעים את המייל הבא לכתובת "הכשרה מוקד תביעות" וכן כיתבו את
24 התובע באותה העת :

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-03-33917-חזן נ' חזן ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

"תהיו מודעים את מי אתם מזמנים כשמאי **ואת מי לא !!**
ומי עומד אחרי "הדו"ח והשכר של השמאי" יש שמאים שחושבים לגבות את
מה שהם רוצים ואתא הסוכן ואו המבוטח ישלם את ההפרש ואו "יעמידו
לרשותו עו"ד"
אני החלטתי שאני לא נוהג לעבוד עם **שמאי** שלא מחזיר את מה שהחברה
לא שילמה אני לא עובד של השמאי !!
מי שרוצא לעבוד עם שמאי כזה אני גם בעובדים כאלה

תקראו את האיימל עד הסוף

בכבוד רב חזן יצחק וגילה " (ההדגשות במקור – ש.ש.).

מתצהירו של הנתבע 1, עולה כי המייל נשלח לחברת הביטוח הכשרת הישוב וכן לסוכן ביטוח אחד
שעמו הנתבעים בקשר (ראה סעיף 18 לתצהיר).
למייל זה צורפה תכתובת מייל קודמת בין הצדדים (בשרשור) כדלקמן:
ביום 10.01.10 כתבו הנתבעים לתובע באמצעות הדואר האלקטרוני את המכתב הבא:

"ממתין לתשובה

חזן אבי שלום

א חברת הביטוח שילמה 960 ₪ במקום 1328 ₪ שגביתם
אבקש לבצע החזר לכרטיס אשראי
כמו כן אבקש לקבל תשובה שזה בוצע

ב חברת הביטוח שילמה עבור ירידת ערך הרכב פחות 19% וזה מיכיון שעברו
של הרכב הוא ליסינג
האם זה נכון ומוצדק ?

בכבוד רב חזן יצחק וגילה ".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 33917-03-10 חזן נ' חזן ואח'

בו ביום השיב התובע למייל זה כדלקמן :

"שלום רב

אבקש להביא לידיעתך כי אין אנו מחזירים דמי שכ"ט שמאי בעקבות קיזוזים של חברות הביטוח שנוהגות להפחית שלא בצדק.

אנו מעמידים לרשותך וללא תמורה מצידך את עורך הדין המייצג את משרדנו בקיזוז שכ"ט שמאי.

אשמח להעביר את פרטי משרד עורכי הדין לעזור בגבית דמי שכ"ט החסרים במידה ותסכים.

בברכה

אבי חזן. "

בתגובה למייל מיום 11.02.10 אותו שלחו כאמור הנתבעים לחברת הכשרת הישוב, ביום 21.02.10 שלח ב"כ התובע מכתב התראה לנתבעים ובו נדרשו לפרסם בתוך 7 ימים הכחשה של תוכן ההודעה בכותרת מתאימה ובאופן בו פורסמה ההודעה מלכתחילה.

ביום 23.02.10 שלחו הנתבעים לאותם מכותבים את המייל הבא :

"לידידי שלום רב

לאחר ששלחתי לכם את ההודעה השמאי פנה אלי כדי שאתנצל על ההודעה ששלחתי לכם אחרת הוא יגיש נגדי תביעת ע"י עו"ד חיון כהן ושות' דיבה כי לטענתו הוא ניפגע והשפלתי אותו זאת לא היתה כוונתי ובפרט שאני אדם חרדי וירא שמים וחל איסור חמור להלבין פני אדם ובפרט במשלוח ידו ובמקצועו

הנני מתנצל באם השמאי הנ"ל ניפגע ומאחר ולא היה בכוונתי לפגוע בו ו/או בכל אדם ברבים

לפיכך את מסקנותכם תסיקו כפי שהיא מיתשובתו של השמאי בדבר החזר תשלום שלא קיבלתי

פורים שמח

בכבוד רב חזן יצחק וגילה "

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-03-33917-03 חזן נ' חזן ואח'

האם בלשון הרע עסקינן?

כבוד השופט ברק בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ' (פרסם בנבו) ניתח השלבים בבואנו לבחון התקיימותה של לשון הרע כדלקמן:

9" ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת (שנהר, בעמ' 109). בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק (השוו *at pp. 3-4, Price supra*). בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים. ודוק: "האיזון החוקתי בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על קביעת האחריות (בנזיקין ובפלילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר מתגבשת האחריות" (פרשת אמר, בעמ' 520). כך האיזון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על היקפן של ההגנות המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים".

המסגרת הנורמטיבית:

סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 קובע כי לשון הרע יחשב בין היתר דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז, או ללעג מצידם; כדבר שיש בו לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; וכן כדבר שעלול לפגוע באדם במשרתו, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו.

המבחן להיותו של פרסום בבחינת לשון הרע הינו מבחן אובייקטיבי. המבחן כרוך בבדיקת משמעות הדברים עפ"י המובן שעשוי ליחס להם האדם מן הישוב. אין כל חשיבות לשאלה האם המפרסם התכוון או אפילו היה מודע לכך שהפרסום עלול לפגוע בנפגע. באותה מידה, אין כל חשיבות לשאלה, האם הפרסום נתפש כפוגע בעיני הנפגע.

לעניין זה ראה גם ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל, פ"ד לא (2) 281, 293, שם נאמר כדלקמן:

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 33917-03-10 חזן נ' חזן ואח'

1 יסודו אובייקטיבי, היינו מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע להערכה לה
2 זוכה הפרט התובע בעיני הבריות... איסור לשון הרע בא לעגן בחוק החרות את זכותו
3 של כל אדם, כי הערכתו בעיני אחרים לא תיפגם ולא תיפגע על ידי הודעות כוזבות
4 בגנותו..."

5
6 אין ספק כי במקרה דנן ניתן לייחס לנתבעים פרסום לשון הרע. הנתבעים העבירו את התכתובת
7 האישית שנערכה בינם לבין התובע לתפוצה רחבה יותר בחברת הכשרת הישוב, עמה עובד התובע
8 ועם סוכניה, וכן לסוכן ביטוח נוסף.

9 לטענת הנתבעים מדובר בהבעת דיעה לגיטימית שלהם אודות כך כי לא יעבדו עם אותו שמאי שנוהג
10 כפי שנהג התובע (ראה סעיף 12 לכתב ההגנה). האמנם מדובר בהבעת דיעה לגיטימית? בעיני לא.
11 מן הבחינה האובייקטיבית, האדם הסביר, למקרא הפרסום, יכול להתרשם כי המסר אותו התכוונו
12 הנתבעים להעביר הוא כי התובע לא התנהג בצורה מקצועית ומקובלת, שאגב, גם על נקודה זו אני
13 חולק שכן לא הוכח נוהג אחר לו טענו הנתבעים ולגישת הנתבע 1, "אין בדעתי להתווכח עם התובע
14 על התוקף המשפטי של קיום/אי קיום הנוהג" (סעיף 25 לתצהיר הנתבע 1). טול לדוגמא מקרה שבו
15 חברת הביטוח של הרכב הפוגע לא היתה משלמת דבר לנתבעים בעבור שירותי השמאות, האם היו
16 דורשים האחרונים את מלוא שכר-הטרחה אותו שילמו לתובע?

17 אין ספק כי הקורא הסביר היה מסיק מדבר הפרסום כי לא כדאי לו לשכור את שירותי התובע או
18 לעבוד עמו. כוונת הנתבעים עולה מהדגשת והגדלת המילים "ואת מי לא!!!" וכן באופן שצורפה
19 התכתובת הקודמת בין הצדדים. אין ספק כי מטרת הפרסום היתה להטיל דופי במקצועיותו או
20 ביושרו של התובע, שהרי למה הופץ המייל לתפוצת הכשרת הישוב ולסוכן ביטוח נוסף?
21 הפרסום לא תיאר את השתלשלות העניינים בין הצדדים בלבד, אלא קרא לציבור המכותבים באופן
22 כללי "תהיו מודעים את מי אתם מזמינים כשמאי ואת מי לא !!", מדובר למעשה בקריאה שלא
23 להתקשר עם התובע, "עם שמאי כזה", כך נכתב, בקשרים עסקיים. יתרה מזאת, אף אם לא עמדה
24 כוונה מאחורי הפרסום, שהרי הדין לא דורש כוונה מעין זו ודי בכך שהקורא הסביר היה מייחס
25 לדבר הפרסום משמעות שלילית.

26 לא ארחיב יתר על המידה ואומר כי דבר ההתנצלות אין בו ממש במיוחד לאחר שמבהירים הנתבעים
27 כי ההתנצלות באה למעשה לאחר "איום" ודרישה. לא זו אף זו, מפנים הנתבעים שוב לתכתובת
28 שנערכה בין הצדדים לצורך מסקנות אותן יש להסיק מתשובתו של השמאי.

29
30 סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 מגדיר "פרסום" כדלקמן:

31
32 " (א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות,
33 תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

34 (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות -

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-03-33917-חזן נ' חזן ואח'

1 אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת
2 הנפגע;
3 (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע."

4
5 על מנת שלשון הרע תקים עלת תביעה נזיקית, חייב להתקיים פרסום בדרך הקבועה בסעיף 2 לחוק
6 שרק אז הופכת לשון הרע, בהתאם לסעיף 7 לחוק, לעוולה אזרחית בת תביעה. במקרה דנן, אין ספק
7 כי דרך הפרסום עומדת בתנאי שני הסעיפים לעיל.

8
9 למעלה מן הצורך ולמרות שסוגיה זו לא עלתה במלוא עוצמתה אדגיש כי המרחב הקבירנטי ושימוש
10 ברשת האינטרנט זכה לגושפנקא כמקום פרסום. ולפיכך, גם אם לא באה לנייר כתוב אזי, מתמלא
11 היסוד של סעיף 2 במקרה דנן. ראה ת.א. כפר סבא 7830/00 בורכוב נ' פורן דינים שלום (יט), 309.

מערכת האיזונים וההגנות בחוק

13
14 כב' הנשיא ברק תיאר את חשיבות שם האדם בע"א 214/89 **אבנרי נ' שפירא**, פד"י מג(3), 840, 856
15 במילים הבאות:

16
17 "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, הם יקרים לו לרוב
18 יותר מכל נכס אחר". כמו כן, מוסיף הוא וקובע כי זכות זו של אדם לשמו הטוב
19 מהווה ערך מורכב ומקיף ה"כולל בחובו בין השאר את האינטרס לכבוד אישי, לגאווה
20 אישית ולהכרה אישית בין בני אדם. הוא משתרע על יחס הכבוד וההערכה כלפי
21 האדם מן הסובבים אותו".

22
23 הזכות העומדת מנגד ומתנגשת עם כבוד האדם הינה הזכות הבסיסית לחופש ביטוי. חירות הביטוי
24 הוכרה כעקרון על הבא לאפשר ליחיד להגשים עצמו, לסייע בחשיפת האמת, ולהבטיח משטר
25 דמוקרטי תקין המבוסס על חילופי דעות.

26
27 ההגנות משקפות נקודות איזון בין הזכות לשם טוב לבין הזכות לחופש הביטוי תוך מתן משקל רב
28 לחופש הביטוי, כאשר מתקיימים המצבים המנויים בסעיפים אלה.

29
30 לטענת הנתבעים בכתב הגנתם, לו נמצא לשון הרע בפרסומים, שהרי עומדות להם ההגנות הקבועות
31 בסעיפים 14, 15(2), 15(4) סיפא ו/או 15(5) ב' סיפא לחוק איסור לשון הרע.

32
33 סעיף 14 עניינו אמת הפרסום וזו לשונו:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 33917-03-10 חזן נ' חזן ואח'

1 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה
2 אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה
3 אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש."

4
5 כאמור, הנתבעים לא הוכיחו נוהג מקובל בדבר החזר שכ"ט שמאי. ביני לביני, איני מוצא בנוהג מעין
6 זה כל היגיון ומדוע ששמאי "ירדוף" אחר שכר-טרחתו? אנו ערים חדשות לבקרים לתביעות קטנות
7 אותם מגישים מבוטחים כנגד חברות הביטוח לתשלום יתרת שכר-טרחת השמאי בעודם מצרפים
8 כראיה את חשבונית התשלום. יתרה מזאת, טענו הנתבעים בתצהירים כי זכותו של התובע לפעול
9 כראות עיניו במקרים של קיום הפרשים בשכר-טרחה, דבר אשר מגביר את התהיה סביב מטרת
10 הפרסום.

11 טענו הנתבעים כי אין בפרסום ההודעה שום טענה עובדתית בנוגע לנוהג, אולם אין ספק כי הנוהג לו
12 הם טוענים נלמד מבין השורות, והם אף כותבים כי החליטו שלא לעבוד עם שמאי שאינו מחזיר את
13 מה שהחברה לא שילמה. הנתבעים כותבים בסוף סעיף 35 לסיכומים כי "הנתבע מבהיר את
14 החלטתו שלא לעבוד עם שמאי שלא מחזיר את ההפרש והוא אינו עובד של השמאי", זאת למד
15 הקורא הסביר גם מתוכן הפרסום, קרי הגם שלכאורה אין טענה עובדתית בנוגע לנוהג.
16 אחדד, הנתבעים אכן העבירו את סיפורם כפי שאירע, קרי, התובע לא השיב להם את הפרש שכר-
17 הטרחה. ואולם, הוסיפו קריאה אישית שלא להזמין את שירותי התובע ולא לעבוד עם שמאי כזה,
18 זאת על-סמך מידע לא מוכח, קרי בדבר קיומו של הנוהג. יתרה מזאת, איני מוצא כי היה בפרסום
19 עניין ציבורי. הציבור אליו הופנה המייל הינו עובדי הכשרת הישוב, סוכני הביטוח, ולא קהל
20 מבוטחים. ואיזה עניין יש לסוכני ביטוח במידע מסוג זה, כי התובע אינו עובד בהתאם לנוהג, שלא
21 הוכח כאמור.

22
23 סעיף 15 עוסק בהגנת תום הלב. הנתבעים הפנו לסעיפים הבאים:

24
25 "15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או
26 הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

27 ...
28 (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית,
29 מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;

30 ...
31 (4) הפרסום היה הבעת דיעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי,
32 בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע
33 במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;

34 (5) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע –

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 33917-03-10 חזן נ' חזן ואח'

1 (ב) כאדם שענינו משמש נושא לחקירה, כבא כוחו של אדם כזה או כעד בישיבה
2 פומבית של ועדת חקירה כאמור בסעיף 13(6), או על אפיו, עברו, מעשיו או
3 דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;".
4

5 ראשית, לעניין הגנת תום הלב, קובע סעיף 15 לחוק לשון הרע כי נתבע או נאשם יהנה מהגנת הסעיף
6 בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד הוא שהנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב. השני
7 הוא שהנתבע או הנאשם יוכל להצביע על כך שעשה את הפרסום באחת מ-12 הנסיבות הקבועות
8 בסעיף 15.

9 לעניין רכיב תום הלב, סבירות הפרסום, מידת אמונתו של המפרסם באמיתות הפרסום, מידת
10 הזהירות של המפרסם בבודקו את אמיתות הטענות שבפרסום והכוונות שהניעו אותו, כולן
11 רלוונטיות לבחינת תום ליבו של המפרסם. המועד הקובע לעניין קיומו או העדרו של תום הלב הוא
12 מועד הפרסום.

13 כאמור לעיל, לא התרשמתי כי הנתבעים אכן פרסמו את המייל בתום לב. אף לאחר שהציע התובע
14 את שירותי עורך-דינו ללא תמורה מצד הנתבעים, לא ניסו האחרונים ללכת בדרך זו ובחרו להפיץ
15 את הפרסום הפוגע. יתרה מזאת, לא התרשמתי מהתנצלות כנה שבאה לאחר מכן זאת משום שדאגו
16 לציין כי היא באה לאחר דרישת ב"כ התובע ובו בעת הפנו למעשה את המכותבים לתכתובת
17 הקודמת. הפרסום לא התמקד רק בתיאור השתלשלות העניינים בין הצדדים, אלא קרא לציבור
18 המכותבים באופן כללי "תהיו מודעים את מי אתם מזמינים כשמאי ואת מי לא !!!". באופן זה, חרג
19 הפרסום מתחום הסביר ומכאן שאין אנו נכנסים בגדרו של סעיף חזקת תום הלב (סעיף 16 לחוק).

20 יתרה מזאת, לא הוכח הנוהג לו טענו הנתבעים ומכאן איני למד גם על כל חובה מוסרית או חברתית
21 לבצע את דבר הפרסום (סעיף 15(2)). לא זו אף זו, הנתבע 1 מוסר בתצהירו כי התובע אינו מחויב
22 לפעול על-פי הנוהג וזו זכותו לפעול ולקבוע את כללי התנהלותו.

23 לעניין ההגנה שבסעיף 15(4), היא איננה רלוונטית לענייננו. התובע/הנפגע אינו איש ציבור, ויש
24 להבחין בין ביקורת לגיטימית והבעת דיעה עניינית, שלא היתה כאן לטעמי, לבין קריאה שלא
25 להזמין את שירותיו. מדובר באדם פרטי, בעל עסק פרטי ולא מצאתי כפי האמור לעיל כי לנו עניין
26 ציבורי.

27 באותו האופן, גם ההגנה שבסעיף 15(ב) אינה רלוונטית לענייננו.
28

הנזק

30 אשר לשאלת הנזק, נקבע זה מכבר כי הפיצוי התרופתי בגין לשון הרע נועד להשיג 3 יעדים –
31

32 "לעודד את רוחו (CONSOLATION) של הניזוק שנפגע בגין לשון הרע, לתקן
33 (REPAIR) את הנזק לשמו הטוב, למרק (TO VINDICATE) את זכותו לשם הטוב
34 שנפגע בגין לשון הרע. לשם השגתן של מטרות תרופתיות אלה אין להסתפק בפיצוי
35 סמלי. אך אין גם להטיל פיצויים העולים על שיעור הנזק שנגרם. הפיצוי התרופתי לא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-03-33917 חזן נ' חזן ואח'

1 נועד אך להצהיר על הפגיעה. הוא גם לא נועד להעשיר את הנפגע... בפסיקת פיצויים
2 בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק
3 בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב והסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה
4 בעתיד. הבחינה היא אינדיבידואלית... בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו,
5 באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים" (ראה - רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף
6 ואח', פ"ד נ"ה(1) 510, 524).

7
8 ככל שמדובר בתביעה המוגשת לפי חוק איסור לשון הרע, אין צורך שיוכח קיומו של נזק ממשי ודי
9 בכך כי פרסום הדברים עשוי לגרום לאחת התוצאות המנויות בסעיף 1 לחוק. עמד על כך השופט
10 קיסטר ע"א 534/65 דיאב נ' דיאב פ"ד כ(2) 269, בקובעו בעמ' 273:

11
12 "...אין צורך שיוכח שלמעשה נגרם נזק שם הרע באופנים השונים, אלא די בכך שיוכח
13 כי הדברים שנאמרו עלולים להביא לתוצאות האמורות בסעיפים הקטנים הנ"ל".

14
15 ביהמ"ש חזר על דברים אלה בשורה ארוכה של פסקי דין בקובעו כי אומדן הפיצוי הראוי נתון
16 לשיקול דעתו של ביהמ"ש לפי נסיבות הענין. ראה לדוגמא:
17 ע"א 354/76 עזב' מנדל שרף נ' שרותי יעוץ, פ"ד ל"ה(4) 169.
18 ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מ"ו(5) 555.

19
20 לאחר שקלא וטריא, בנסיבות העניין אשר נדון בפני, סבור אני כי על הנתבעים לפצות את התובע סך
21 של 7,000 ₪ בלבד. לסכום זה יתווסף סך של 3,000 ₪ בגין הוצאות ושכר-טרחת עורך-דין.

22
23 תם הדיון בפני מותב זה.

24 ניתן היום, י"א תמוז תשע"א, 13 יולי 2011, בהעדר הצדדים.
25

26 שמעון שר, שופט
27